

Szepesi Attila

A Sátán oltárképei

Bosch-szonettek – hommage a Stephanus Baka

„A negyedik szétválás a sötétségbe vezet, amelyben éppúgy benne van és él minden lény, miként a fényben, a külső elemi világban, de tulajdonságának megfelelően minden a fantáziába lép... Istenen kívül nincsen semmi, és a fantázia mégis Istenen kívül van, csupán egy másik kinban való másik élet, másik természet-fény...”

(Jakob Böhme)

I.

*Fejek és lábak nőnek ki a földből,
meredt szemgolyók, integető ujjak.
Születőben az elhamvadt rögökből
az árnyak közül üszkösen kinyúlnak.*

*A bolydult táj felsebzett tárna-mély,
denevérszárnyak suhognak a holdra.
Nem tudható, angyal vagy sátán lakja:
menny és pokol folyton helyet cserél.*

*Perzsel a nap, kering a nyári hó,
egymást falja párduc, áspiskígyó,
a kócsag étke csecsemő-tetem.*

*Hunyorog ezer vámpír-arcú szörny és
gorgó, kinek a sorsa összetört és
szava a végtélet-sejtelem.*

II.

*A benső táj, a zsigerek, az izmok,
az összeszabdalt térre kivetül.
Sötétség, ami szállongott belül,
se szín, alak se: csak a vérbe-forrott*

*álm-előtti, eszmélet-alatti
homály, kontúrja-sincs, mérettelen.
Csak szörnyeket, borzongató halotti
lárvákat és boszorkákat terem.*

*Belek gubanca, vérrög, csontszilánk;
a benti úr bolyong a téren át,
a tájra vonva bűzös terűjét.*

*Mégis, mintha színe-fonáka volna,
alakoskodik a formátlan forma,
holott szellelte maga a sötét.*

III.

*Mind összehányva egyetlen halomba
a báva és aki a mélybe ás:
gazdagság, szépség, bölcsesség bolondja,
dús adakozó, nyüzge csillagász.*

*Bélpoklos koldus, felkent koronás,
látnok, ripók és pártütő sipista;
magában mind az elmúlást tanulja,
és sejtí, ki a vad, ki a vadász.*

*Fogyó idejük kövön csiga-nyálka,
múltjuk lefoszló szitakötő-álca,
és ami marad, tengődnek vele.*

*Voltak bár kiválasztott, égi-mású
lelkek, most sanda sorsuk egyívású:
folyik a bős maszka-cserebere.*

IV.

*Álm-üveggömb. Gyöngyház-fény lobog
palástján. Bolygó szappanbuborék.
Távol hamuvá perzselt városok,
felettük vértajtékos, komor ég.*

*Csak benn, a sugárzó gömbhéj alatt
látszik a pucér Adám-Éva pár.
Ölekezésük, izzó pillanat,
az idők kezdetére visszafáj.*

Mámoruk az emléket sokszorozza,
bár köröttük a völgyek hullafoltja:
az elkuszált, porrá züllött anyag.

Hangokkal kong a sebzett, üres éj,
a sejtelem konduló tárna-mély.
És nincs se part, se bérc, se út, se nap.

V.

Pár tolla-foszló, madárfejű lény
falja a búzló dögtetemeket.
Gonosz szemükben megborzong a fény,
összecsapnak, nincsen könnyörület.

Romlás megettük, hideg úr alattuk,
semmi sem oltja bősztó étvágyukat.
Feneketlen katlan korduló gyomruk,
csupasztó karmukon bél- és húscsapat.

Falnak, emésztenek, falnak, ürülnek,
aztán maguk is alulra kerülnek.
Társuk csócsálja roncs hullájukat.

Húsuk elfoszlik, benne csillogó
kukac nyüzszög-kunkorog, müllió.
Körben torz patkányférgesztó párzanak.

VI.

Makogva egy-egy túlélő bolyong
a völgyeken, magát rongyokba rejti.
Mint emberforma, bujkáló vakond,
kinek mindegy a fönti és a lenti

világ: nincs érzéke a sejtelemre,
csak töltekezne, nyálzón párzana,
s utódait a vak halálba vetve
kezdetre-végre nincs egy zokszava.

Teng-leng, akár mezsgyén az arca-vesztő
hullott fakéreg és a néma kvarc-kő,
eszmélet nélkül belakva a tért.

Végül, ha kiszabott ideje mülik,
örök vesztesen részeire hullik,
nem kérdve, nem firtatva, hogy miért.

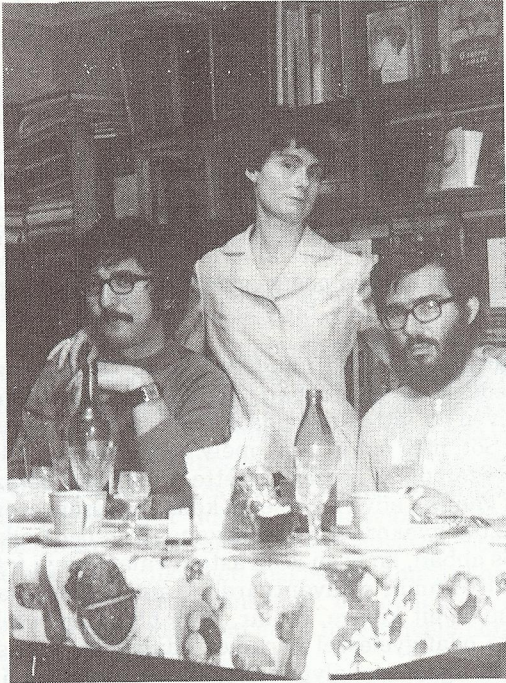
VII.

*Körül éjjél. Csontsípon danolászik
a szél, a végítélet igrice.
Sosem a méze, csak a korma látszik:
a teremtés bolond csalimese.*

*Dalát cifrázza egy-egy lábszárcsonton
a fuvalat és döglegyet terem.
Elidőz néhány merengő akkordon,
míg hallik a fekete rekviem.*

*Nincs bár, ki zengné, fogytán rég hatalma,
s nincs, ki bokázzon a halotti dalra.
Pernye keringél, kavargó korom.*

*Nincsen se kórus, se díszlet, se karnagy,
néző se, aki megigézve hallgat.
Csak a szél zúg az üres színpadon.*

Leningrádi barátaival, Jozsif Adelszkijjal és Jevgenyija Prudovszkajával. 1972-ben. Ők adták Mandelstam és Brodskij verseit a kezébe.